

PUBLIKACJE

Alicja Jagielska-Burduk

Informacja o książce Żanety Gwardzińskiej *Egzekucja nadzoru konserwatorskiego*

ISBN 978-83-7865-782-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2019

W maju 2019 r. nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego ukazała się monografia Żanety Gwardzińskiej pt. *Egzekucja nadzoru konserwatorskiego*. Jest to pierwsza na rynku publikacja w pełni poświęcona problematyce egzekwowania decyzji wojewódzkich konserwatorów zabytków w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym.

Opracowanie zostało podzielone na sześć rozdziałów. Rozdział pierwszy wprowadza czytelnika w tematykę administracyjnego postępowania egzekucyjnego z obowiązku ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Fundamentem zaprezentowanych w nim rozważań jest autorska definicja polityki ochrony zabytków i ukazanie jej wpływu na prawo ochrony zabytków oraz system ochrony zabytków. Autorka dokonuje analizy modelu systemu ochrony zabytków w Polsce, dzieląc go na cztery filary: filar ochrony zabytków, nad którymi zarząd i kontrolę sprawuje Ministerstwo Obrony Narodowej, filar ochrony zabytków pozostających w zarządzie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, filar ochrony zabytków kościelnych oraz filar ochrony zabytków pozostających w rękach prywatnych oraz niekwalifikujących się do wcześniejszych kategorii.

W rozdziale drugim autorka omówiła zagadnienia ogólne administracyjnego postępowania egzekucyjnego. Rozdział rozpoczyna określenie zakresu administracyjnego postępowania

egzekucyjnego, a także wskazanie zasad ogólnych administracyjnego postępowania egzekucyjnego. Następnie przedstawiony został przedmiot regulacji, tj. obowiązek ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Całość rozważań wieńczy charakterystyka podmiotów postępowania egzekucyjnego z obowiązku ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Rozdział trzeci dotyczy przebiegu administracyjnego postępowania egzekucyjnego z obowiązku ochrony zabytków i opieki na zabytkami przy zastosowaniu ogólnie przyjętego modelu analizy doktrynalnej postępowania egzekucyjnego w administracji. Przedmiotowy model składa się kolejno z: charakterystyki postępowania zabezpieczającego, środków egzekucyjnych, zbiegu egzekucji oraz zawieszenia i umorzenia postępowania egzekucyjnego. Omówione środki egzekucyjne zostały jednak ograniczone do tych, które znajdują racjonalne zastosowanie w analizowanych postępowaniach egzekucyjnych.

W rozdziale czwartym został zawarty raport z badań ankietowych przeprowadzonych wśród wojewódzkich konserwatorów zabytków, dotyczący prowadzonych przez konserwatorów postępowań egzekucyjnych w latach 2010-2014.

Rozdział piąty zawiera rozważania dotyczące możliwości odpowiedniego zastosowania instytucji mediacji w postępowaniu egzekucyjnym z obowiązku ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Nowelizacja Kodeksu postępowania administracyjnego z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz. U. poz. 935) wprowadziła nową instytucję prawną do postępowania administracyjnego – mediację, która została przeanalizowana przez autorkę na gruncie postępowań administracyjnych w przedmiocie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Analiza zastosowania mediacji w tego rodzaju postępowaniach została poszerzona o analizę aktów prawnych UNESCO dotyczących możliwości zastosowania mediacji przeprowadzanych przez mediatorów UNESCO, a także o analizę uregulowania instytucji mediacji w systemach prawnych wybranych państw byłego ZSRR, czyli Rosji, Białorusi i Mołdawii.

Ostatni rozdział prezentuje perspektywy rozwoju polskiego systemu ochrony dziedzictwa kulturowego. Rozpoczyna się on scharakteryzowaniem nowoczesnego polskiego patriotyzmu i jego ewolucji związanej z panującymi trendami wychowania patriotycznego, które autorka łączy z polityką kulturalną państwa. W rozdziale tym ukazany został także wpływ nowoczesnego patriotyzmu na polskie prawodawstwo, w tym na nowelizację ustawy o ochronie zabytków, która wprowadziła nową formę prawnej ochrony zabytków – Listę Skarbów Dziedzictwa.

Monografię podsumowują analityczne wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*, które ukazują możliwe kierunki rozwoju polskiego prawa ochrony dziedzictwa.